

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/216078,Uroczysty-finisaz-wystawy-Droga-i-dziedzictwo-Dzieje-rodziny-Moszoro-Camino-y-Le.html>
27.02.2026, 00:16

[Następny](#)

[Powrót](#)

Uroczysty finał wystawy „Droga i dziedzictwo. Dzieje rodziny Moszoro /Camino y Legado. Historia de la familia Moszoro”

1 kwietnia 2025 r. w Muzeum Niepodległości w Warszawie odbył się uroczysty finał wystawy „Droga i dziedzictwo. Dzieje rodziny Moszoro /Camino y Legado. Historia de la familia Moszoro”. Ekspozycję można było oglądać w warszawskim Muzeum Niepodległości od 4 września 2024 r.

01.04.2025

[Droga i dziedzictwo. Dzieje rodziny Moszoro](#)

Uczestników spotkania, w tym w szczególności: Jej Ekscelencję Alicie Irene Falkowski, ambasador Argentyny w Polsce, dr. hab. Karola Polejowskiego, zastępcę prezesa IPN, Bartłomieja Kłuska, zastępcę dyrektora Muzeum Niepodległości w Warszawie, Marię Ohanowicz-Tarasiuk, prezes Fundacji Kultury i Dziedzictwa Ormian Polskich oraz przedstawicieli rodziny Moszoro, bez których przygotowanie wystawy byłoby niemożliwe – ks. Stefana Moszoro-Dąbrowskiego i Bartłomieja Moszoro juniora, powitała Marzena Kruk, dyrektor Archiwum IPN.

Dyrektor Archiwum IPN podziękowała wszystkim, którzy przyczynili się do powstania i sukcesu wystawy. Szczególne wyrazy wdzięczności za otwartość, życzliwość i gościnność skierowała do dyirekcji i zespołu Muzeum Niepodległości, gdzie prezentowana była ekspozycja. Podziękowała również Jej Ekscelencji Alicii Irene Falkowski za wsparcie i objęcie ekspozycji honorowym patronatem Ambasady Argentyny w Polsce. Wielkie podziękowania za zaufanie okazane Archiwum Instytutu Pamięci Narodowej skierowała do braci Moszoro, którzy zdecydowali się przekazać cenne rodzinne pamiątki i dokumenty do zasobu IPN.

Następnie głos zabrała Ambasador Argentyny w Polsce Alicia Irene Falkowski, która wspomniała niezwykłą siłę i osobowość Ludmiły Moszoro i podziękowała za przygotowanie ekspozycji, opowiadającej o związkach Polaków z Argentyną, w której znaleźli nowy dom.

Zastępca prezesa IPN dr hab. Karol Polejowski, nawiązując do ormiańskich korzeni rodziny Moszoro, podkreślił:

- Jak wielka musiała być siła polskiej kultury, cywilizacji stworzonej na dawnych ziemiach Rzeczypospolitej, że tak wielu przedstawicieli Ormian osiedliło się tutaj i spolonizowało nie zapominając jednak o swoich korzeniach. A w wieku XIX i XX dali dowody wielkiego patriotyzmu, walcząc o wolną i niepodległą Polskę.

Ponadto, podsumowując wystawę, stwierdził:

- W szerszej perspektywie opowiada ona o tym, że przywiązanie do tradycji, do historii, do wiary i wartości, które się wyznaje i kultywuje, stanowi fundament przetrwania rodziny i świadomości, kim się jest, nawet w tak odległym kraju jak Argentyna.

Dr hab. Karol Polejowski podziękował również wszystkim osobom zaangażowanym w przygotowanie ekspozycji: projektantom Barbarze i Jarosławowi Kłaputom, pracownikom Archiwum IPN oraz Muzeum Niepodległości w Warszawie.

Zastępca dyrektora Muzeum Niepodległości Bartłomiej Kłusek, dziękując za dobrą współpracę podkreślił, że zarówno Muzeum Niepodległości, jak i Instytut Pamięci Narodowej, to instytucje, które walczą o zachowanie pamięci o losach Polaków.

Następnie głos zabrał Bartłomiej Moszoro junior, który odczytał wzruszający list od ojca, Bartłomieja Moszoro, konsula honorowego RP w Rosario w Argentynie. Natomiast ks. Stefan Moszoro-Dąbrowski, dziękując za przygotowanie wystawy podkreślił, że przeglądanie materiałów do ekspozycji pozwoliło mu lepiej poznać losy i trudne doświadczenia rodziców.

W dalszej części spotkania niezwykle interesujący wykład o historii Ormian w Polsce pt. „Sześć wieków poszukiwań ojczyzny. Dzieje Ormian polskich” wygłosił dr hab. Andrzej Zięba, prof. Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Goście spotkania mieli okazję po raz ostatni zobaczyć, w towarzystwie kuratorek: Marzeny Kruk i Agnieszki Sodel, wystawę „Droga i dziedzictwo. Dzieje rodziny Moszoro”. Zostali także zaproszeni do zapoznania się z ekspozycją Fundacji Kultury i Dziedzictwa Ormian Polskich, prezentowaną przy ul. Świętojerskiej 12 w Warszawie.

To nie ostatnie spotkanie z rodziną Moszoro. Już wkrótce przygotowaną przez Archiwum IPN wystawę będzie można zobaczyć w klasztorze jasnogórskim w Częstochowie.

Na wystawie „Droga i dziedzictwo. Dzieje rodziny Moszoro / Camino y Legado. Historia de la familia Moszoro” zaprezentowano kolekcję cennych pamiątek rodzinnych i dokumentów, przekazaną do Archiwum IPN w 2023 r. w ramach projektu Archiwum Pełne Pamięci przez Bartłomieja Stanisława Moszoro, konsula honorowego RP w Rosario w Argentynie.

Głównymi bohaterami ekspozycji są: Kazimierz Moszoro, absolwent Politechniki Lwowskiej, działacz Młodzieży Wszechpolskiej, żołnierz Wojska Polskiego, w tym Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie, oraz jego żona, Ludmiła z Dąbrowskich, harcerka, studentka Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie, zaangażowana w konspiracyjną działalność w podziemiu związanym z ruchem narodowym, więźniarka KL Auschwitz i KL Ravensbrück. Wystawa prowadzi nas przez historię bohaterów: od ich młodości i edukacji, poprzez dramatyczne losy wojenne, po emigrację do dalekiej Argentyny i działalność w organizacjach polonijnych.

Ekspozycja objęta została honorowym patronatem Ambasady Argentyny w Polsce.

Archiwum IPN przygotowało szereg wydarzeń towarzyszących wystawie oraz scenariusze lekcji dla uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych.

Odbyły się spotkania tematyczne nawiązujące do dziejów rodziny Moszoro: spotkanie otwarte z braćmi Bartłomiejem Moszoro i ks. Stefanem Moszoro-Dąbrowskim (30 września 2024 r.), dyskusja „Drogi do zachowania polskiego dziedzictwa na emigracji” (11 grudnia 2024 r.), dyskusja „Niemieckie fabryki śmierci. Rzec o obozach koncentracyjnych” (27 stycznia 2025 r.) oraz dwuczęściowa debata historyczna z udziałem prof. Janusza Odziemkowskiego i prof. Jana Żaryna pt. „O Wolną i Niepodległą!” (14 listopada 2024 r. i 25 lutego 2025 r.).

W zajęciach edukacyjnych towarzyszących wystawie udział wzięło 174 uczniów.

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)

Warszawa

Centrala

Władysław Anders

Wystawa